

Raport

BADANIE POTRZEB SENIORÓW MIESZKAJĄCYCH NA TERENIE POWIATU KAMIENNOGÓRSKIEGO

O BADANIU

Celem projektu „W poszukiwaniu potrzeb” jest analiza rzeczywistych potrzeb seniorów (60+) zamieszkujących powiat kamiennogórski. Projekt, współfinansowany przez Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025, edycja 2024, zakładał przeprowadzenie badań ankietowych, które umożliwiły ocenę skali problemów seniorów oraz identyfikację ich potrzeb i oczekiwań w różnych obszarach wpływających na jakość życia.

Badania te obejmowały kluczowe aspekty, takie jak opieka zdrowotna, profilaktyka i rehabilitacja, usługi opiekuńcze oraz wsparcie w opiece nad bliskimi, a także usługi społeczne. Dzięki przeprowadzonym badaniom uzyskaliśmy cenne informacje na temat form aktywności, które są szczególnie interesujące dla seniorów, oraz barier ograniczających ich uczestnictwo w życiu społecznym.

Zebrane wnioski będą nieocenioną pomocą dla organizacji, instytucji oraz samorządów w opracowywaniu skutecznych rozwiązań i programów aktywizacyjnych, mających na celu poprawę jakości życia osób starszych. Mamy nadzieję, że wnioski zawarte w raporcie znacząco wpłyną na decyzje podejmowane przez osoby odpowiedzialne za politykę senioralną. Badanie obejmowało kluczowe obszary, które mają istotny wpływ na codzienne funkcjonowanie seniorów.

GENEZA

Aby dokładnie zrozumieć i sformułować wnioski dotyczące potrzeb społecznych seniorów, zastosowaliśmy metodę badań ilościowych. Polegała ona na zbieraniu odpowiedzi od respondentów za pomocą przygotowanej ankiety. Uczestnicy badania mogli samodzielnie wypełniać formularze papierowe lub internetowe, a także udzielać odpowiedzi podczas bezpośrednich wywiadów sąsiedzkich przeprowadzanych przez seniorów-liderów i wolontariuszy.

Ankieta, stworzona w aplikacji Google Forms, była dostępna na stronie Rodzinna Stacja, w mediach społecznościowych oraz rozsyłana za pośrednictwem mailingu. Tradycyjne formularze ankiet były rozdawane podczas warsztatów w Klubach Seniora oraz dystrybuowane do lokalnych organizacji działających na rzecz osób starszych.

PRZEBIEG BADANIA

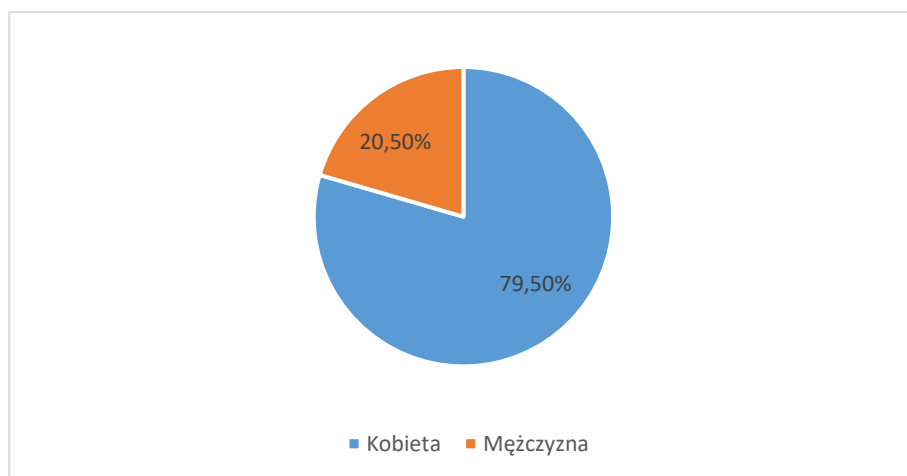
Kwestionariusz składał się z 26 pytań, w tym metryczki. Pytania dotyczyły różnych obszarów życia osób starszych, które mogą wpływać na jakość ich życia i komfort codziennego funkcjonowania. Skupiliśmy się na zagadnieniach takich jak opieka zdrowotna, profilaktyka i rehabilitacja, usługi opiekuńcze i wsparcie w opiece nad bliskimi, a także usługi społeczne. Ponadto poprosiliśmy seniorów o ocenę warunków mieszkaniowych, bliskiego otoczenia, infrastruktury transportowej, oferowanych usług oraz możliwości organizacji czasu wolnego. Ankieta zawierała również pytania dotyczące potrzeb edukacyjnych oraz potrzeb osób z niepełnosprawnością w zakresie dostosowania mieszkań, pomieszczeń i usług specjalistycznych. Kwestionariusz obejmował zróżnicowane zestawy pytań: jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru oraz pytanie otwarte, w których seniorzy mogli udzielić bardziej szczegółowych odpowiedzi.

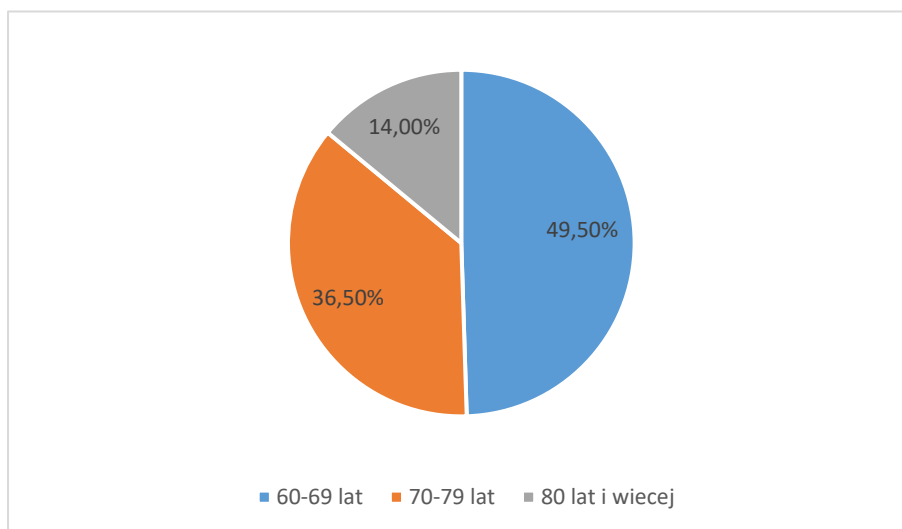
Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków
otrzymanych od Zleceniodawcy w ramach rządowego programu
wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025. Edycja 2024

Wykres 1. Płeć:

Kwestionariusze ankiet zostały wypełnione przez 200 seniorów. Poniższy wykres ilustruje strukturę respondentów według płci. Wyniki pokazują, że w badaniu potrzeb osób starszych uczestniczyło 79,5% kobiet oraz 20,5% mężczyzn.

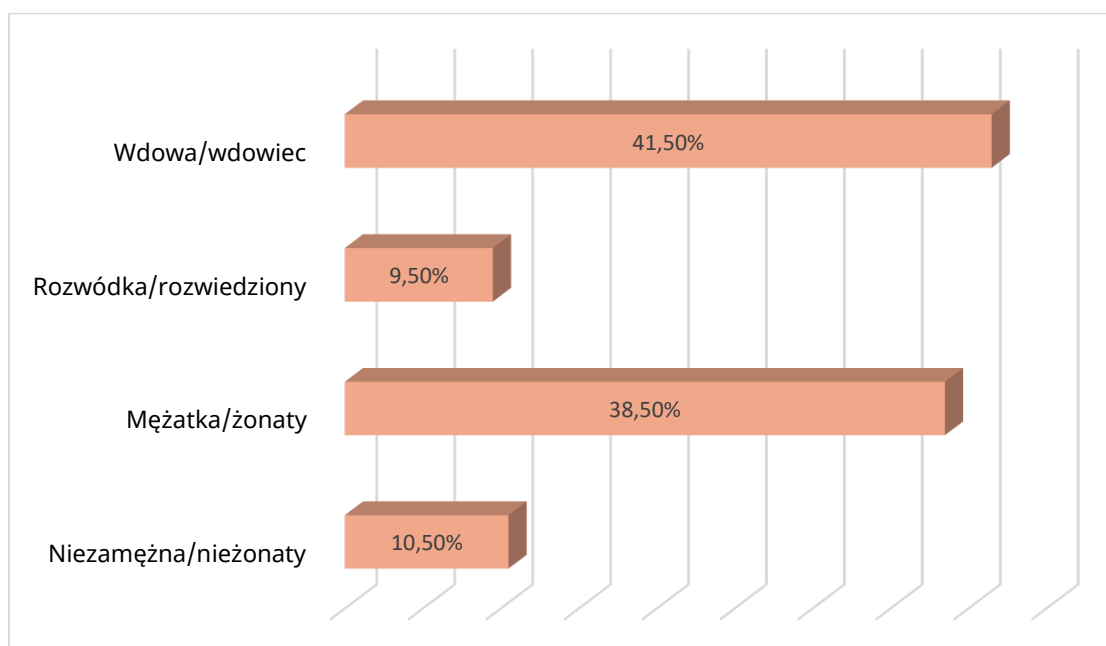
Wykres 2. Wiek:

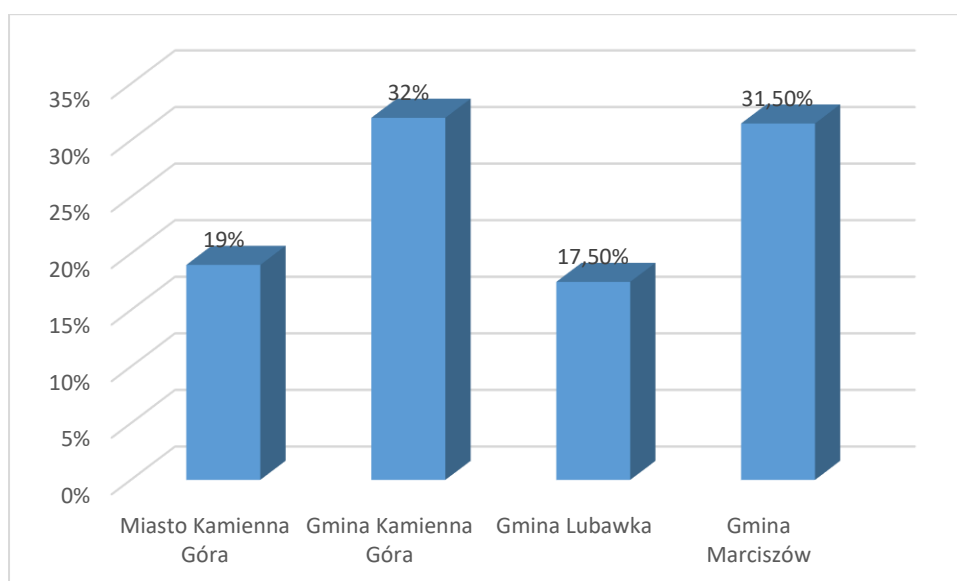
Najliczniejszą grupę stanowili respondenci w wieku 60-69 lat, którzy stanowili **49,5%** wszystkich uczestników. Kolejną grupą byli seniorzy w wieku 70-79 lat, stanowiący **36,5%** badanych. Najmniej liczną grupę, ale równie ważną, stanowili mieszkańcy w wieku 80 lat i więcej, którzy stanowili **14%** respondentów

Wykres 3. Stan cywilny:

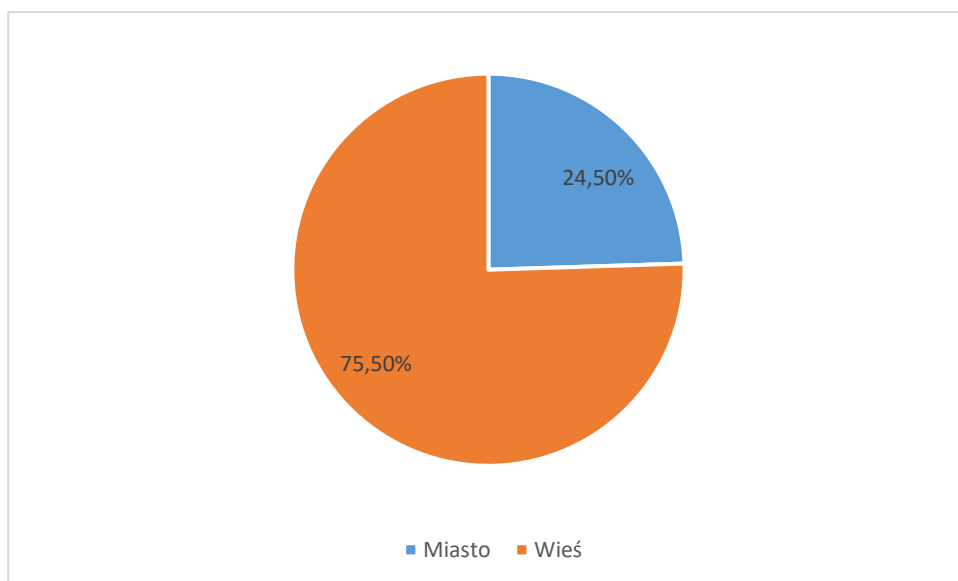
Największą grupę wśród respondentów stanowią wdowy i wdowcy, którzy reprezentują 59% badanych. Kolejną grupą pod względem liczebności są osoby pozostające w związkach małżeńskich, stanowiące 32% uczestników. Rozwiedzeni seniorzy to 8% respondentów, natomiast najmniej liczną grupę stanowią osoby niezamężne i nieżonate, które stanowią 1% badanych.

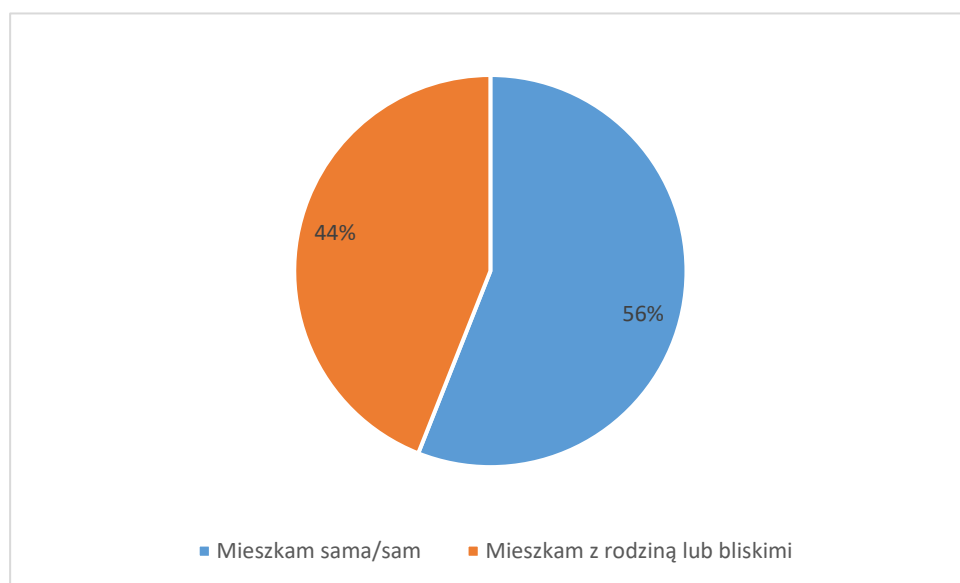
Wykres 4. Miejsce zamieszkania:

Wykres 5. Miejsce zamieszkania z podziałem na miasto i wieś

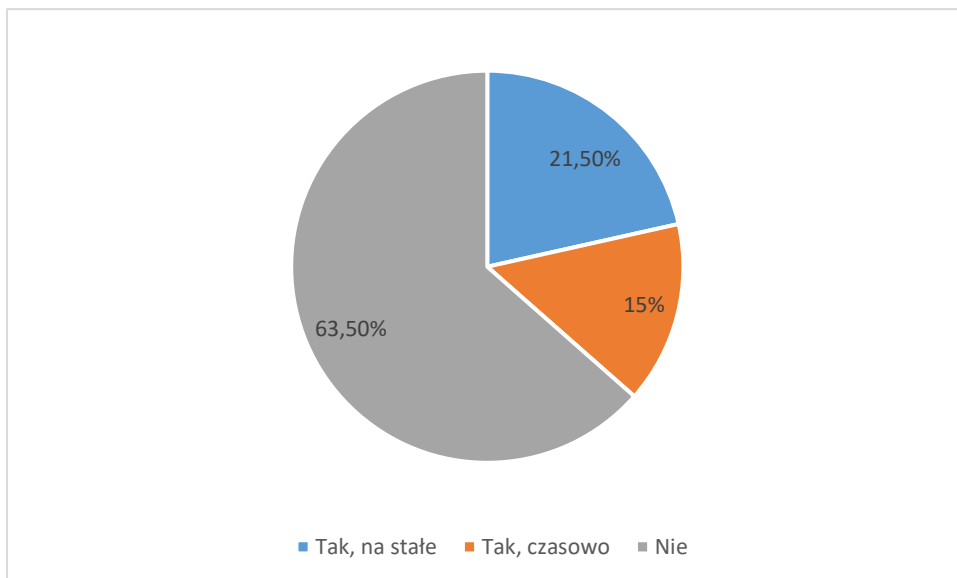
Wykres 6. Sytuacja rodzinna:

Badania wykazały, że 56% seniorów mieszka samotnie, podczas gdy 44% mieszka z rodziną.

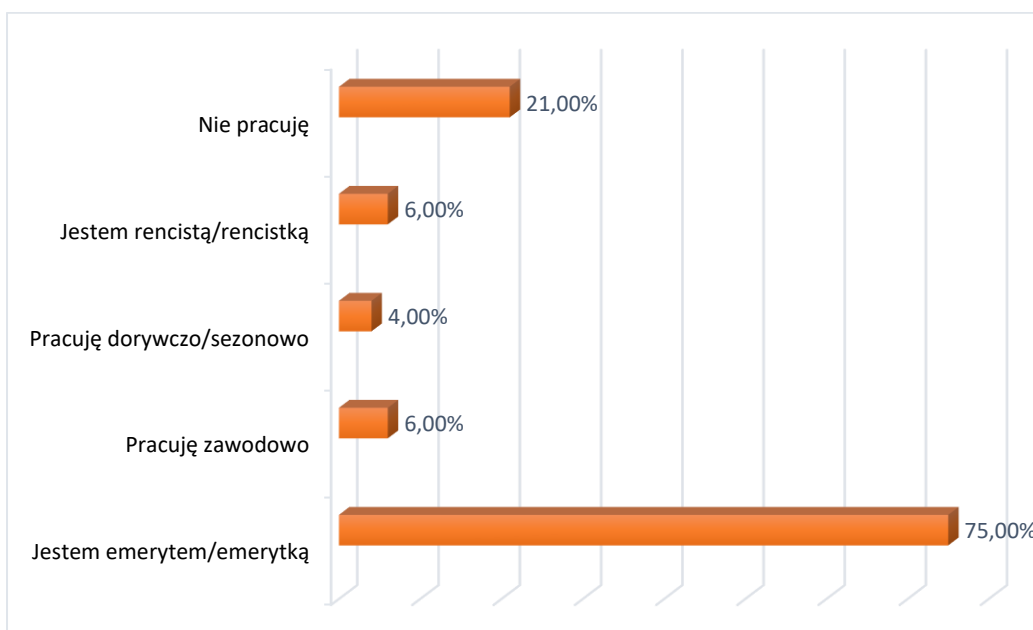
Wykres 7. Czy posiada Pani/Pan orzeczenie niepełnosprawności?:

Analiza wykazała, że 21,5% osób posiada orzeczenie o niepełnosprawności, 15% ma czasowe orzeczenie, a 63,5% osób nie posiada żadnego orzeczenia.

Wykres 8. Aktywność zawodowa:

- **Zawodowo aktywni:** Tylko 6% seniorów nadal pracuje.
- **Pracujący dorywczo/sezonowo:** 4% seniorów angażuje się w pracę dorywczą lub sezonową.
- **Na emeryturze:** Aż 75% seniorów jest na emeryturze, co wskazuje na zakończenie kariery zawodowej.
- **Na rencie:** 6% seniorów otrzymuje
- **Nieaktywni zawodowo:** 21% seniorów nie pracuje.

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

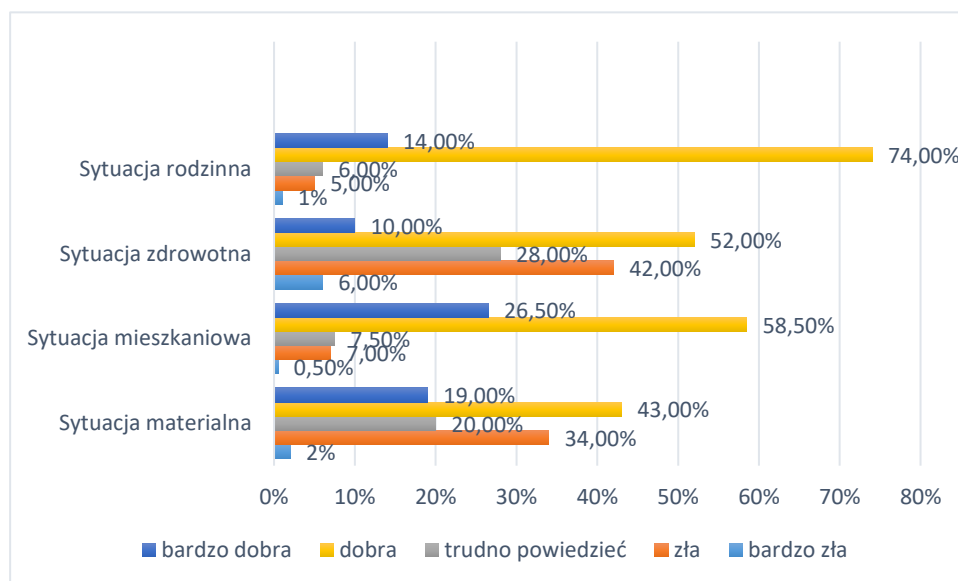
Wykres 9. Jak ocenia Pani/Pan swoją sytuację w poniższych obszarach?

Sytuacja materialna: Większość seniorów ocenia swoją sytuację materialną jako dobrą (43%) lub bardzo dobrą (19%). Jednak 20% seniorów ma trudności z oceną swojej sytuacji, a 17% ocenia ją jako złą.

Sytuacja mieszkaniowa Aż 58,5% seniorów jest zadowolonych ze swojej sytuacji mieszkaniowej. Tylko 7% ocenia ją jako złą, co wskazuje na ogólnie dobrą jakość warunków mieszkaniowych.

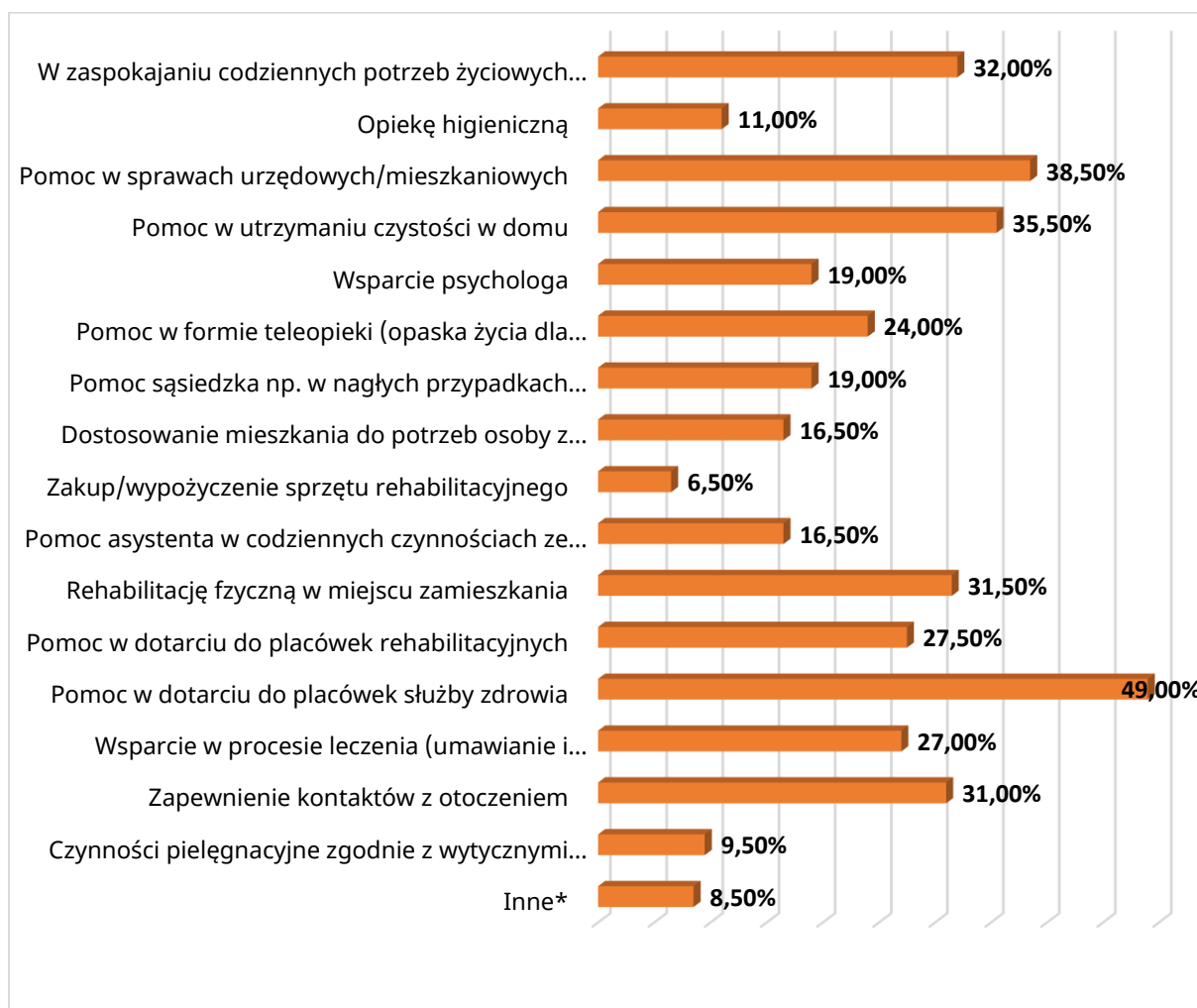
Sytuacja zdrowotna: Zdrowie seniorów jest bardziej zróżnicowane. 52% ocenia je pozytywnie, ale aż 21% ocenia je negatywnie, co może wskazywać na potrzebę większego wsparcia zdrowotnego.

Sytuacja Relacje rodzinne seniorów są na ogół dobre. 74% ocenia je dobrze.

Wykres 10. Proszę zaznaczyć, w których obszarach obecnie potrzebuje Pani/Pan pomocy?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czynności pielęgnacyjne zgodnie z wytycznymi lekarskimi

- **9.5%** seniorów potrzebuje regularnej pielęgnacji zgodnie z zaleceniami lekarzy.

Zapewnienie kontaktów z otoczeniem

- **31%** seniorów pragnie utrzymywać regularne kontakty społeczne, aby czuć się częścią społeczności.

Wsparcie w procesie leczenia

- **27%** seniorów potrzebuje pomocy w umawianiu i pilnowaniu wizyt lekarskich, przyjmowaniu leków oraz zmianie opatrunków.

Pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia

- **49%** seniorów wymaga wsparcia w dotarciu do placówek medycznych.

Pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych

- **27.5%** seniorów potrzebuje pomocy w dotarciu do miejsc rehabilitacji.

Rehabilitacja fizyczna w miejscu zamieszkania

- **31.5%** seniorów preferuje rehabilitację fizyczną w domu.

Pomoc asystenta w codziennych czynnościach

- **16.5%** seniorów potrzebuje asystenta do codziennych czynności z powodu niepełnosprawności.

Zakup/wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego

- **6.5%** seniorów potrzebuje sprzętu rehabilitacyjnego.

Dostosowanie mieszkania do potrzeb osoby z niepełnosprawnością

- **10%** seniorów wymaga dostosowania mieszkania do swoich potrzeb.

Pomoc sąsiedzka

- **19%** seniorów liczy na pomoc sąsiadów w nagłych przypadkach, w nocy i w święta.

Pomoc w formie teleopieki (opaska życia dla seniora)

- **24%** seniorów potrzebuje teleopieki, np. opaski życia.

Wsparcie psychologa

- **19%** seniorów potrzebuje wsparcia psychologicznego.

Pomoc w utrzymaniu czystości w domu

- **35.5%** seniorów potrzebuje pomocy w sprzątaniu domu.

Pomoc w sprawach urzędowych/mieszkaniowych

- **38.5%** seniorów potrzebuje wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych i mieszkaniowych.

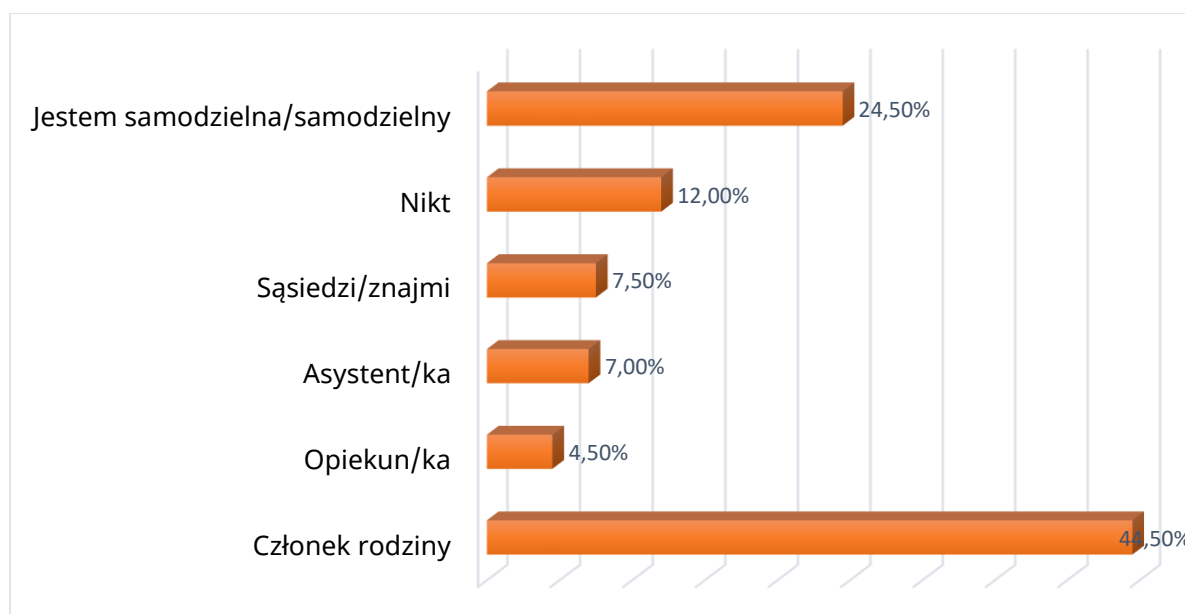
Opieka higieniczna

- 11% seniorów potrzebuje pomocy w codziennej higienie.

Zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych

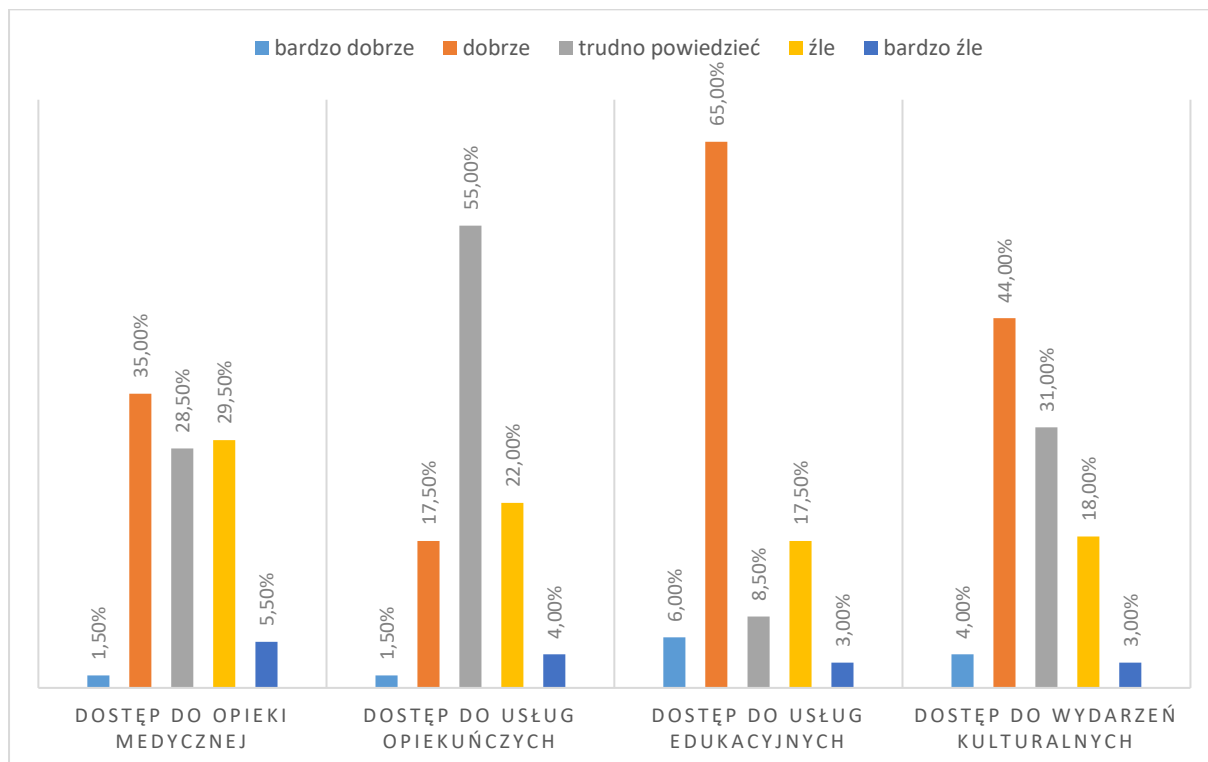
- 32.5% seniorów potrzebuje pomocy w przygotowywaniu posiłków i robieniu zakupów.

Wykres 11. Kto najczęściej udziela Pani/Panu pomocy w codziennych czynnościach?

Najczęściej seniorzy otrzymują pomoc od członków rodziny (44.5%). Znaczna część seniorów (24.5%) jest samodzielna i nie potrzebuje pomocy w codziennych czynnościach. Pomoc od opiekunów (4,5%), asystentów (7%) oraz sąsiadów/znajomych (7,5%) jest mniej powszechna.

Wykres 12. Jak ocenia Pani/Pan jakość aktualnie dostępnych/oferowanych usług dla osób starszych?

Dostęp do opieki medycznej

- **Bardzo dobrze:** 1.5%
- **Dobrze:** 35.0%
- **Trudno powiedzieć:** 28.5%
- **Źle:** 29.5%
- **Bardzo źle:** 5.5%

Dostęp do opieki medycznej jest oceniany pozytywnie przez 36.5% seniorów, jednak 35% ocenia go negatywnie, co wskazuje na potrzebę poprawy w tym obszarze.

Dostęp do usług opiekuńczych

- **Bardzo dobrze:** 1.5%
- **Dobrze:** 17.5%
- **Trudno powiedzieć:** 55.0%
- **Źle:** 22.0%
- **Bardzo źle:** 4.0%

Większość seniorów (55%) ma trudności z oceną dostępu do usług opiekuńczych, co może sugerować brak informacji lub dostępności tych usług.

Dostęp do usług edukacyjnych

- **Bardzo dobrze:** 6.0%
- **Dobrze:** 65.0%
- **Trudno powiedzieć:** 8.5%
- **Źle:** 17.5%
- **Bardzo źle:** 3.0%

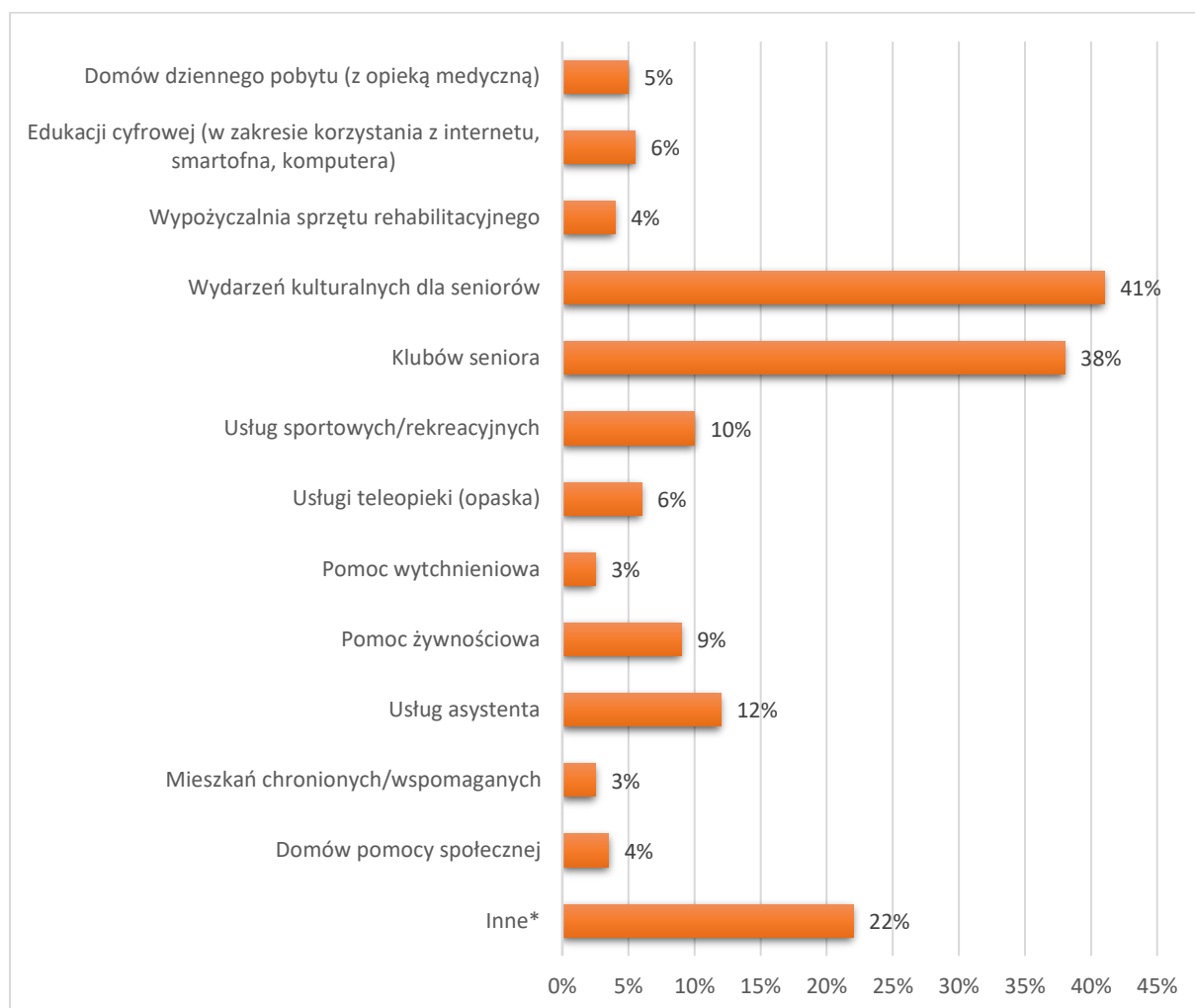
Dostęp do usług edukacyjnych jest oceniany pozytywnie przez 71% seniorów, co jest bardzo dobrym wynikiem.

Dostęp do wydarzeń kulturalnych

- **Bardzo dobrze:** 4.0%
- **Dobrze:** 44.0%
- **Trudno powiedzieć:** 31.0%
- **Źle:** 18.0%
- **Bardzo źle:** 3.0%

Dostęp do wydarzeń kulturalnych jest oceniany pozytywnie przez 48% seniorów, ale 21% ocenia go negatywnie, co wskazuje na potrzebę większej dostępności tych wydarzeń.

Wykres 13. Czy korzysta Pani/Pan z usług skierowanych do osób starszych?

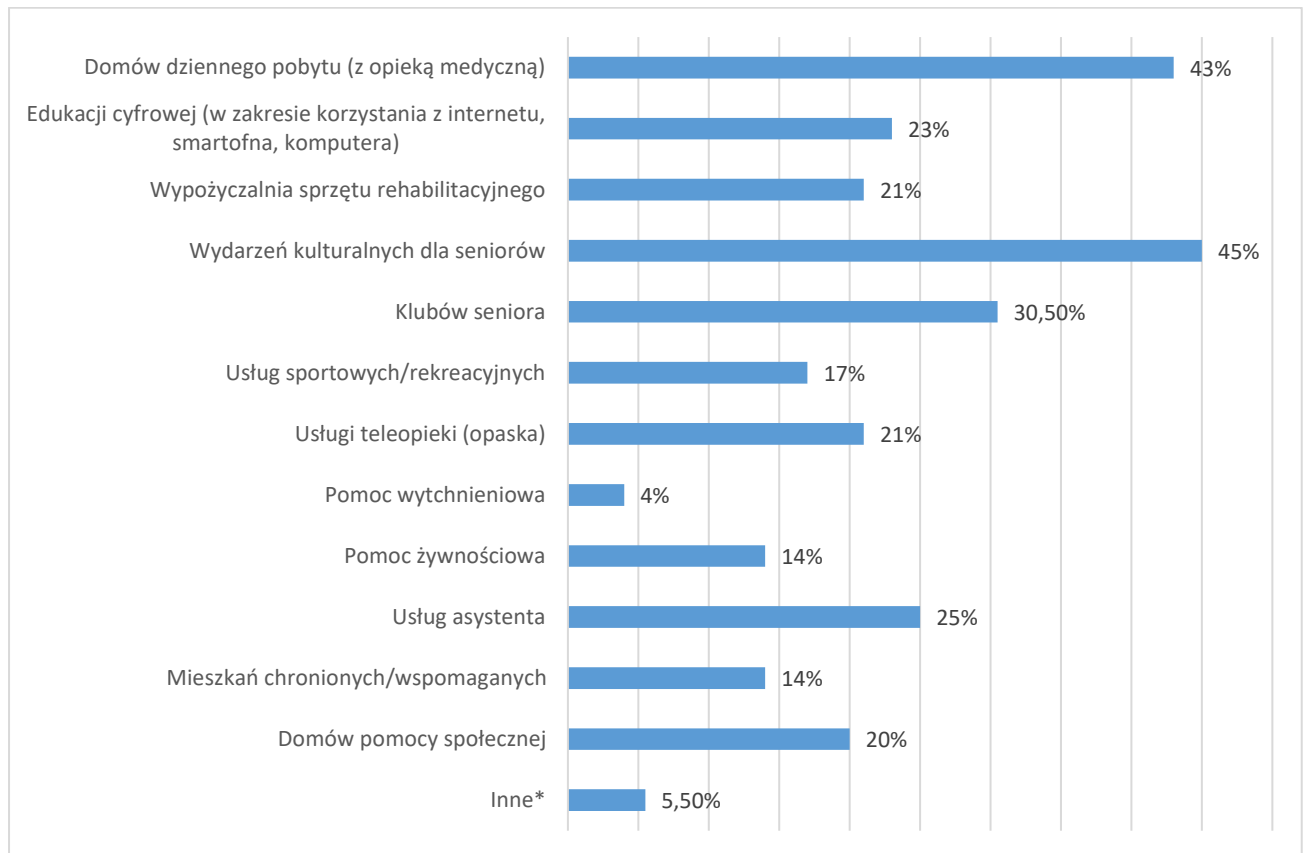

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

- **Domy pomocy społecznej:** 3,5% seniorów korzysta z domów pomocy społecznej.
- **Mieszkania chronione/wspomagane:** 2,5% seniorów korzysta z mieszkań chronionych lub wspomaganych.
- **Usługi asystenta:** 12% seniorów korzysta z usług asystenta.
- **Pomoc żywnościowa:** 9% seniorów korzysta z pomocy żywnościowej.
- **Pomoc wytchnieniowa:** 2,5% seniorów korzysta z pomocy wytchnieniowej.
- **Usługi teleopieki (opaska):** 6% seniorów korzysta z usług teleopieki.
- **Usługi sportowe/rekreacyjne:** 10% seniorów korzysta z usług sportowych i rekreacyjnych, co podkreśla znaczenie aktywności fizycznej.
- **Kluby seniora:** 38% seniorów korzysta z klubów seniora.
- **Wydarzenia kulturalne dla seniorów:** 41% seniorów korzysta z wydarzeń kulturalnych, co podkreśla znaczenie dostępu do kultury.
- **Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego:** 4% seniorów korzysta z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

- **Edukacja cyfrowa:** 4% seniorów korzysta z edukacji cyfrowej, co może sugerować potrzebę większej promocji i dostępności tych usług.
- **Domy dziennego pobytu (z opieką medyczną):** 5% seniorów korzysta z domów dziennego pobytu, co podkreśla potrzebę wsparcia medycznego w codziennym życiu.

Wykres 14. Jakich usług skierowanych do osób starszych brakuje Pani/Panu w gminie?

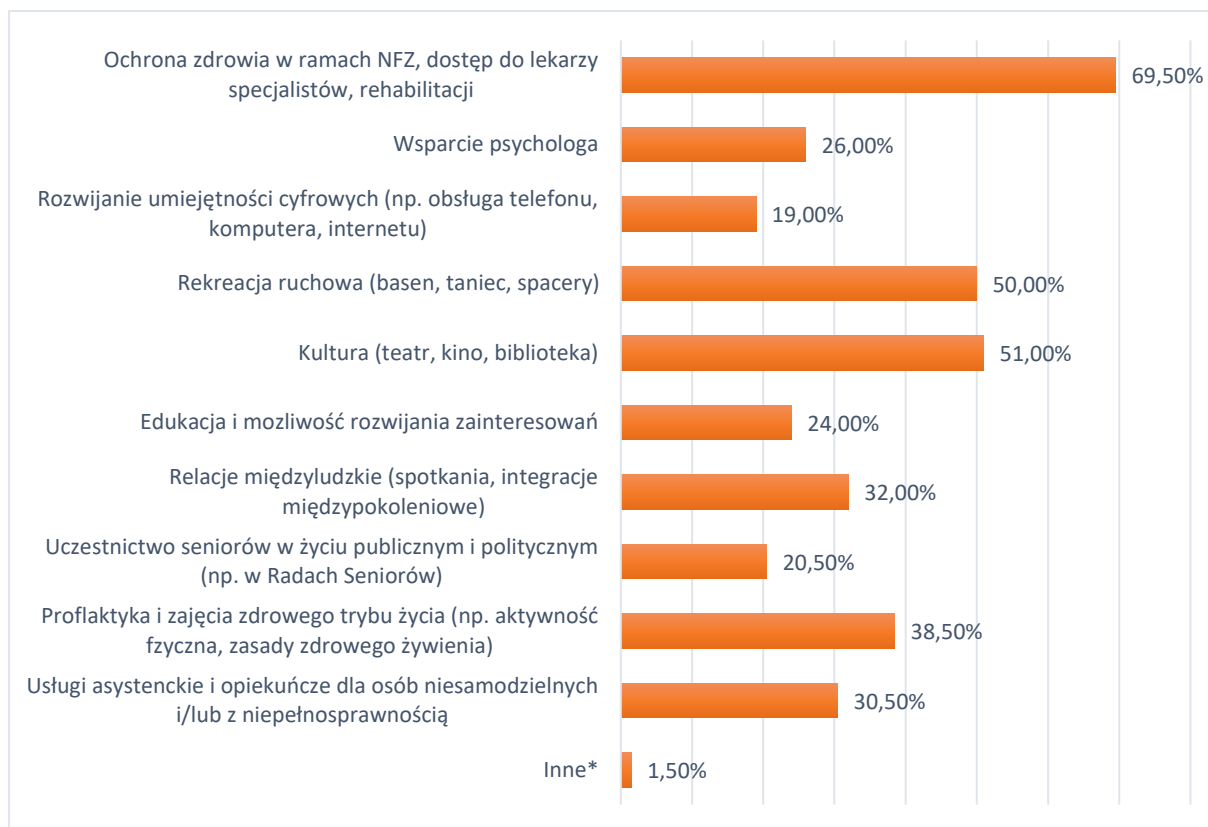
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

1. **Domy pomocy społecznej (20%)** - Co piąty ankietowany uważa, że brakuje domów pomocy społecznej, co może sugerować, że istniejące placówki są niewystarczające lub że inne potrzeby są bardziej palące.
2. **Mieszkania chronione/wspomagane (14%)** - Znaczna część respondentów wskazała na potrzebę mieszkań chronionych lub wspomaganych, co pokazuje, że jest zapotrzebowanie na bezpieczne i dostosowane mieszkania dla osób starszych.
3. **Usługi asystenta (25%)** - Ćwierć ankietowanych potrzebuje wsparcia w codziennych czynnościach, takich jak zakupy czy wizyty u lekarza, co podkreśla znaczenie tego rodzaju pomocy.
4. **Pomoc żywnościowa (4%)** - Niewielki odsetek respondentów wskazał na brak dostępu do pomocy żywnościowej, co może oznaczać, że osoby starsze mają trudności z przygotowaniem posiłków.

5. **Pomoc wytchnieniowa (4%)** - Tyle samo osób wskazało na potrzebę wsparcia dla opiekunów, co podkreśla znaczenie odciążenia osób zajmujących się starszymi członkami rodziny.
6. **Usługi teleopieki (opaska) (21%)** - Ponad jedna piąta ankietowanych wskazała na potrzebę teleopieki, co może sugerować, że systemy monitorujące zdrowie i bezpieczeństwo osób starszych są ważne dla tej społeczności.
7. **Usługi sportowe/rekreacyjne (17%)** - Znaczna część respondentów chciałaby mieć dostęp do zajęć sportowych i rekreacyjnych, co podkreśla znaczenie aktywności fizycznej dla seniorów.
8. **Kluby seniora (30,5%)** - Ponad 30% ankietowanych wskazało na brak klubów seniora, co pokazuje potrzebę miejsc spotkań i integracji społecznej.
9. **Wydarzenia kulturalne dla seniorów (45%)** - Największy odsetek respondentów wskazał na brak wydarzeń kulturalnych, co podkreśla potrzebę organizacji takich wydarzeń dla osób starszych.
10. **Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego (21%)** - Znaczna część respondentów wskazała na brak wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, co może oznaczać duże zapotrzebowanie na tego typu usługi.
11. **Edukacja cyfrowa (23%)** - Ponad jedna piąta ankietowanych wskazała na potrzebę szkoleń z zakresu korzystania z internetu, smartfonów i komputerów, co pokazuje, że osoby starsze chcą lepiej funkcjonować w cyfrowym świecie.
12. **Domy dziennego pobytu (z opieką medyczną) (43%)** - Wysoki odsetek respondentów wskazał na brak domów dziennego pobytu z opieką medyczną, co podkreśla potrzebę takich placówek.
13. **Inne (5,5%)** - Niewielki odsetek ankietowanych wskazał na inne potrzeby, co może sugerować, że istnieją dodatkowe, specyficzne potrzeby, które nie zostały uwzględnione w ankiecie.

Wykres 15. Proszę zaznaczyć usługi, w ramach których dostrzega Pani/Pan największy deficyt w regionie w stosunku do swoich potrzeb?:

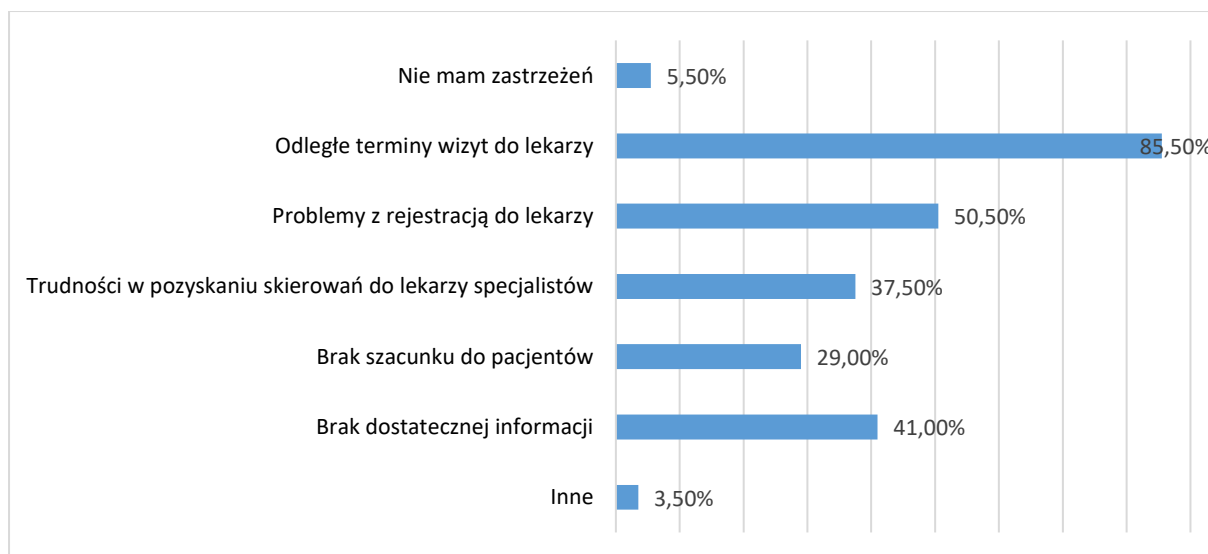

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

1. **Inne** - Niewielki odsetek ankietowanych wskazał na inne potrzeby, co może sugerować, że istnieją dodatkowe, specyficzne potrzeby, które nie zostały uwzględnione w ankiecie.
2. **Usługi asystenckie i opiekuńcze dla osób niesamodzielnych i/lub z niepełnosprawnością (30,5%)** - Znaczna część respondentów wskazała na brak usług asystenckich i opiekuńczych, co podkreśla potrzebę wsparcia dla osób, które nie mogą samodzielnie funkcjonować.
3. **Profilaktyka i zajęcia zdrowego trybu życia (38,5%)** - Ponad jedna trzecia ankietowanych uważa, że brakuje zajęć promujących zdrowy tryb życia, takich jak aktywność fizyczna i zasady zdrowego żywienia.
4. **Uczestnictwo seniorów w życiu publicznym i politycznym (20,5%)** - Znaczna część respondentów wskazała na brak możliwości uczestnictwa seniorów w życiu publicznym i politycznym, co może sugerować potrzebę większej integracji seniorów w te obszary.
5. **Relacje międzyludzkie (32%)** - Ponad jedna trzecia ankietowanych wskazała na brak możliwości nawiązywania i utrzymywania relacji międzyludzkich, co podkreśla potrzebę organizacji spotkań i integracji międzypokoleniowych.

6. **Edukacja i możliwość rozwijania zainteresowań (24%)** - Znaczna część respondentów uważa, że brakuje możliwości edukacyjnych i rozwijania zainteresowań, co może sugerować potrzebę organizacji kursów i warsztatów.
7. **Kultura (teatr, kino, biblioteka) (51%)** - Ponad połowa ankietowanych wskazała na brak dostępu do wydarzeń kulturalnych, co podkreśla potrzebę organizacji takich wydarzeń dla osób starszych.
8. **Rekreacja ruchowa (basen, taniec, spacer) (50%)** - Połowa respondentów uważa, że brakuje możliwości rekreacji ruchowej, co podkreśla znaczenie aktywności fizycznej dla seniorów.
9. **Rozwijanie umiejętności cyfrowych (19%)** - Znaczna część ankietowanych wskazała na brak szkoleń z zakresu obsługi telefonu, komputera i internetu, co pokazuje, że osoby starsze chcą lepiej funkcjonować w cyfrowym świecie.
10. **Wsparcie psychologa (26%)** - Znaczna część respondentów wskazała na brak wsparcia psychologicznego, co podkreśla potrzebę dostępu do usług psychologicznych.
11. **Ochrona zdrowia w ramach NFZ, dostęp do lekarzy specjalistów, rehabilitacji (69,5%)** - Największy odsetek respondentów wskazał na brak dostępu do ochrony zdrowia, co podkreśla potrzebę lepszego dostępu do lekarzy specjalistów i rehabilitacji.

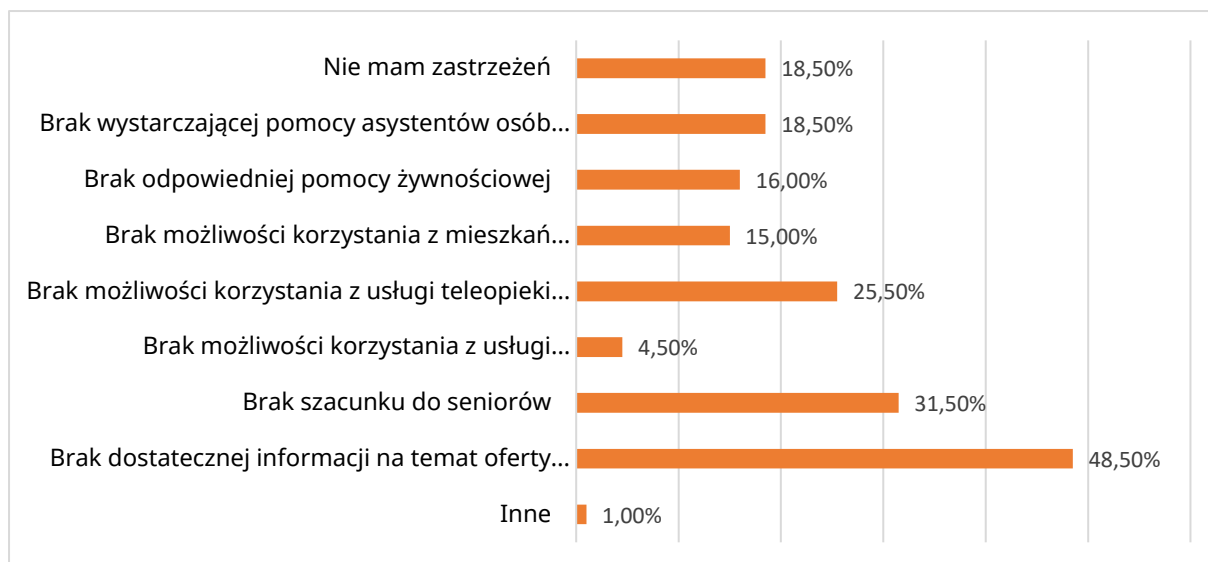
Wykres 16. Co wg Pani/Pana największy problem w świadczeniu usług medycznych w regionie?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

- Brak dostatecznej informacji (41%)** - Ponad 40% respondentów uważa, że brakuje dostatecznej informacji na temat dostępnych usług medycznych, co może utrudniać pacjentom korzystanie z opieki zdrowotnej.
- Brak szacunku do pacjentów (29%)** - Znaczna część ankietowanych wskazała na brak szacunku do pacjentów, co podkreśla potrzebę poprawy relacji między personelem medycznym a pacjentami.
- Trudności w pozyskaniu skierowań do lekarzy specjalistów (37,5%)** - Ponad jedna trzecia respondentów ma trudności z uzyskaniem skierowań do lekarzy specjalistów, co może opóźniać dostęp do potrzebnej opieki.
- Problemy z rejestracją do lekarzy (50,5%)** - Ponad połowa ankietowanych wskazała na problemy z rejestracją do lekarzy, co może sugerować, że system rejestracji wymaga usprawnienia.
- Odległe terminy wizyt do lekarzy (85,5%)** - Największy odsetek respondentów wskazał na odległe terminy wizyt do lekarzy, co podkreśla potrzebę skrócenia czasu oczekiwania na wizyty.
- Nie mam zastrzeżeń (5,5%)** - Niewielki odsetek ankietowanych nie ma zastrzeżeń do świadczenia usług medycznych, co może sugerować, że niektórzy pacjenci są zadowoleni z obecnego systemu.

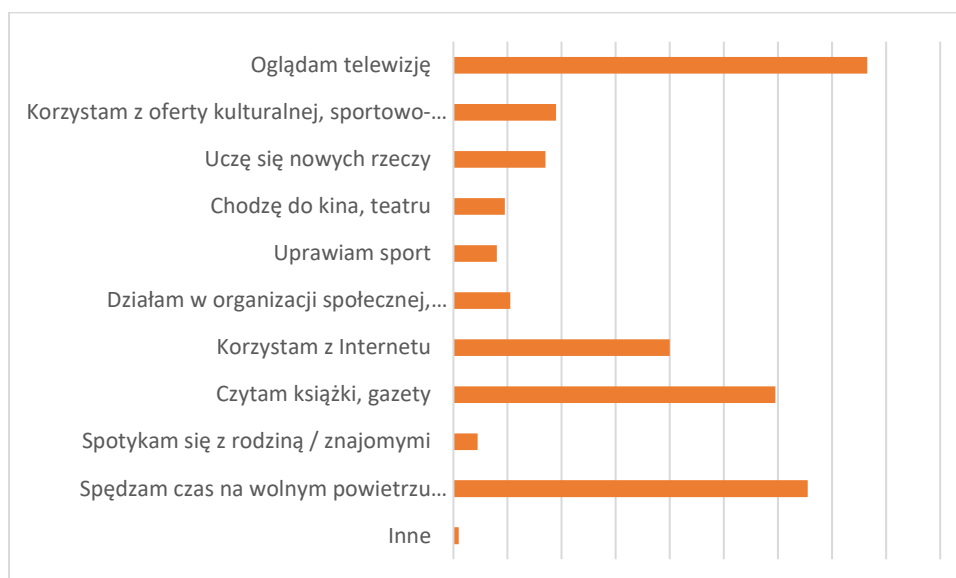
Wykres 17. Co wg Pani/Pana stanowi największy problem w świadczeniu usług społecznych w regionie?:

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

- 1. Brak dostatecznej informacji na temat oferty usług społecznych (48,5%):** Największym problemem, według respondentów, jest niedostateczna informacja o dostępnych usługach społecznych.
- 2. Brak szacunku do seniorów (31,5%):** Znacząca część seniorów odczuwa brak szacunku w kontaktach z osobami świadczącymi usługi społeczne.
- 3. Brak możliwości korzystania z usługi wytchnieniowej (4,5%)**
- 4. Brak możliwości korzystania z usługi teleopieki (opasek) (25,5%):** Teleopieka, w tym opaski monitorujące stan zdrowia, jest niedostępna dla wielu seniorów.
- 5. Brak możliwości korzystania z mieszkań wspomaganych (15%):** Seniorzy wskazują na brak dostępnych mieszkań wspomaganych, które mogłyby zapewnić im odpowiednie warunki życia.
- 6. Brak odpowiedniej pomocy żywnościowej (16%):** Problemem jest również niedostateczna pomoc żywnościowa.
- 7. Brak wystarczającej pomocy asystentów osób niepełnosprawnych i/lub starszych (18,5%):** Seniorzy zauważają brak wystarczającej pomocy ze strony asystentów.
- 8. Nie mam zastrzeżeń (18,5%):** Część respondentów nie zgłasza żadnych zastrzeżeń co do świadczenia usług społecznych w regionie.

Wykres 18. W jaki sposób spędza Pani/Pan czas wolny?

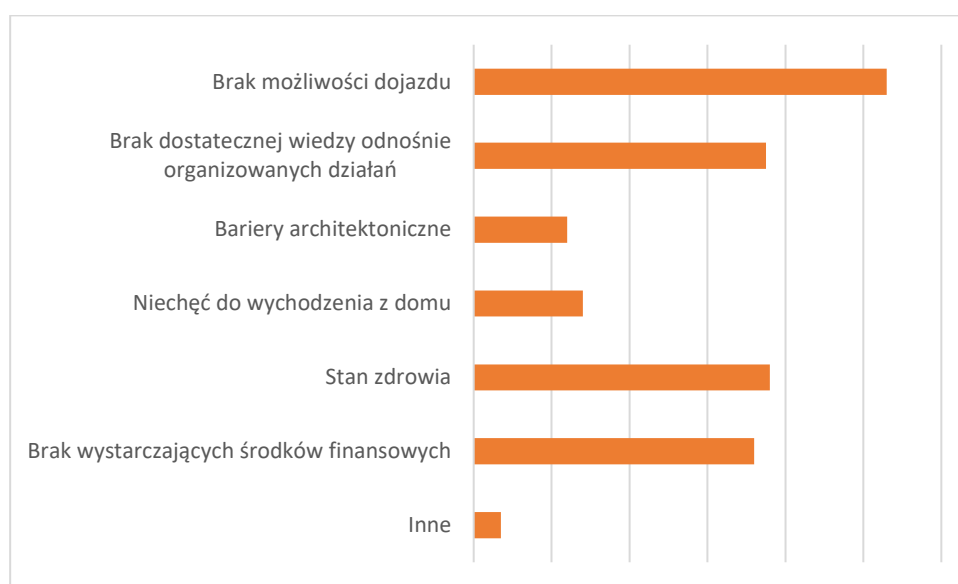

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

- Oglądanie telewizji (76,5%)**: Największa część respondentów wskazała, że spędza czas wolny oglądając telewizję. Jest to najpopularniejsza forma rozrywki wśród seniorów.
- Spędzanie czasu na wolnym powietrzu (65,5%)**: Duża liczba seniorów preferuje aktywności na świeżym powietrzu, takie jak uprawianie działki czy spacerów.
- Spotkania z rodziną i znajomymi (45,5%)**: Blisko połowa respondentów spędza czas wolny na spotkaniach z rodziną i znajomymi, co podkreśla znaczenie relacji społecznych.
- Czytanie książek i gazet (59,5%)**: Czytanie jest również popularnym sposobem spędzania czasu wolnego, co wskazuje na zainteresowanie seniorów literaturą i aktualnościami.
- Korzystanie z Internetu (40%)**: Znaczna część seniorów korzysta z Internetu, co świadczy o rosnącej cyfryzacji w tej grupie wiekowej.
- Działalność w organizacjach społecznych i pozarządowych (10,5%)**: Mniejsza grupa seniorów angażuje się w działalność społeczną i pozarządową.
- Uprawianie sportu (8%)**: Niewielka liczba seniorów regularnie uprawia sport, co może wynikać z ograniczeń zdrowotnych lub braku odpowiednich warunków.
- Chodzenie do kina i teatru (9,5%)**: Wyjścia do kina i teatru są mniej popularne, ale nadal istotne dla części seniorów.
- Nauka nowych rzeczy (17%)**: Część seniorów poświęca czas wolny na naukę nowych umiejętności, co świadczy o ich chęci do rozwoju osobistego.

□ **Korzystanie z oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej (19%):** Seniorzy korzystają również z różnorodnych ofert kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych dostępnych w regionie.

Wykres 19. Co Pani/Panu najbardziej utrudnia dostęp do oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej w regionie?

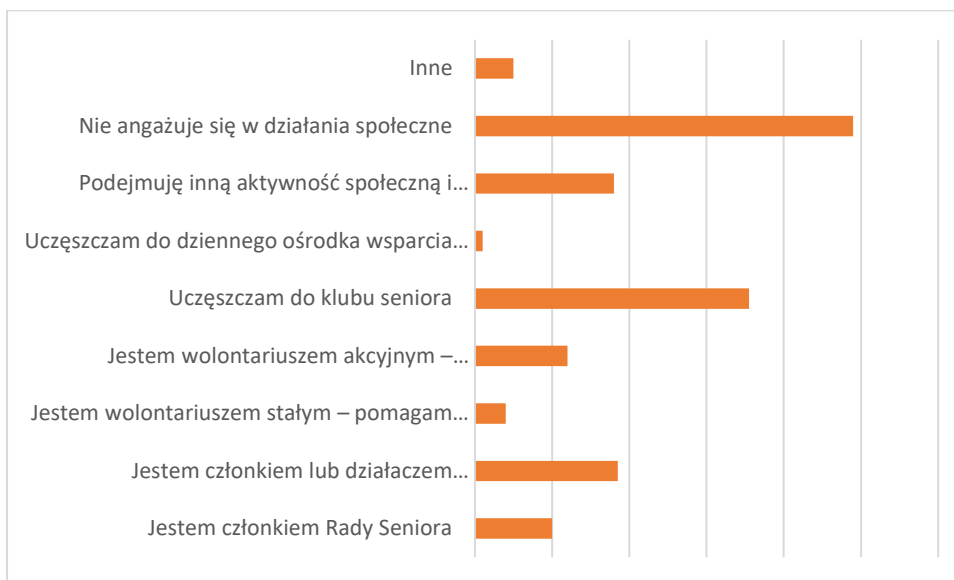
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

1. **Brak możliwości dojazdu (53%):** Największym utrudnieniem dla respondentów jest brak możliwości dojazdu do miejsc, gdzie organizowane są wydarzenia kulturalne i sportowo-rekreacyjne. Problem ten dotyczy ponad połowy badanych.
2. **Stan zdrowia (38%):** Znacząca część respondentów wskazuje na stan zdrowia jako główną przeszkodę w uczestnictwie w wydarzeniach.
3. **Brak dostatecznej wiedzy odnośnie organizowanych działań (37,5%):** Brak informacji o dostępnych wydarzeniach i aktywnościach jest kolejnym istotnym problemem. Respondenci często nie są świadomi, jakie wydarzenia są organizowane w ich regionie.
4. **Brak wystarczających środków finansowych (36%):** Koszty związane z uczestnictwem w wydarzeniach kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych stanowią barierę dla wielu respondentów. Brak wystarczających środków finansowych ogranicza ich możliwości uczestnictwa.
5. **Niechęć do wychodzenia z domu (14%):** Część respondentów wskazuje na niechęć do wychodzenia z domu jako przeszkodę w korzystaniu z oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.

6. **Barierzy architektoniczne** (12%): Fizyczne bariery, takie jak brak odpowiednich udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, również stanowią istotne utrudnienie dla części respondentów.
7. **Inne** (3,5%): Niewielka część respondentów wskazała na inne, nieokreślone problemy, które utrudniają im dostęp do oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.

Wykres 20. Jaki jest Pani/Pana poziom zaangażowania społecznego obywatelskiego?

i

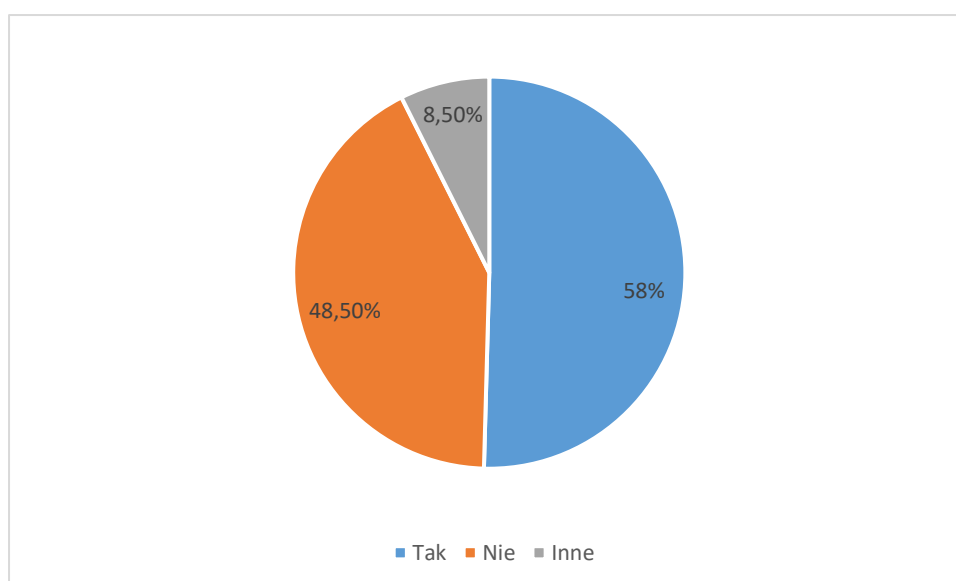
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

1. **Jestem członkiem Rady Seniora** (10%): Niewielka część respondentów aktywnie uczestniczy w Radzie Seniora.
2. **Jestem członkiem lub działaczem stowarzyszenia/fundacji lub innej organizacji społecznej** (18,5%): Znacząca grupa seniorów angażuje się w działalność stowarzyszeń, fundacji lub innych organizacji społecznych, co pokazuje ich chęć do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
3. **Jestem wolontariuszem stałym – pomagam systematycznie przez dłuższy okres czasu** (4%): Niewielki odsetek seniorów regularnie angażuje się w wolontariat, pomagając systematycznie przez dłuższy okres czasu.
4. **Jestem wolontariuszem akcyjnym – angażuję się w wolontariat przy okazji różnych wydarzeń np. kulturalnych, festynów** (12%): Część seniorów angażuje się w wolontariat przy okazji różnych wydarzeń, takich jak festyny czy wydarzenia kulturalne.
5. **Uczęszczam do klubu seniora** (35,5%): Duża liczba respondentów regularnie uczęszcza do klubów seniora, co świadczy o ich chęci do spędzania czasu w towarzystwie innych seniorów i uczestnictwa w organizowanych tam aktywnościach.
6. **Uczęszczam do dziennego ośrodka wsparcia lub innej placówki umożliwiającej seniorom spędzanie czasu wolnego** (1%): Bardzo niewielka część seniorów korzysta

z dziennych ośrodków wsparcia lub innych placówek umożliwiających spędzanie czasu wolnego.

7. **Podejmuję inną aktywność społeczną i obywatelską (19%):** Znacząca grupa seniorów podejmuje różne formy aktywności społecznej i obywatelskiej, które nie zostały wymienione w powyższych kategoriach.
8. **Nie angażuje się w działania społeczne (49%):** Blisko połowa respondentów nie angażuje się w żadne działania społeczne.
9. **Inne (5%):** Niewielka część respondentów wskazała na inne formy zaangażowania społecznego i obywatelskiego, które nie zostały wymienione w powyższych kategoriach.

Wykres 21. Czy chciałaby Pani/ chciałby Pan działać na rzecz innych osób (wolontariat, pomoc sąsiedzka, itp.)?

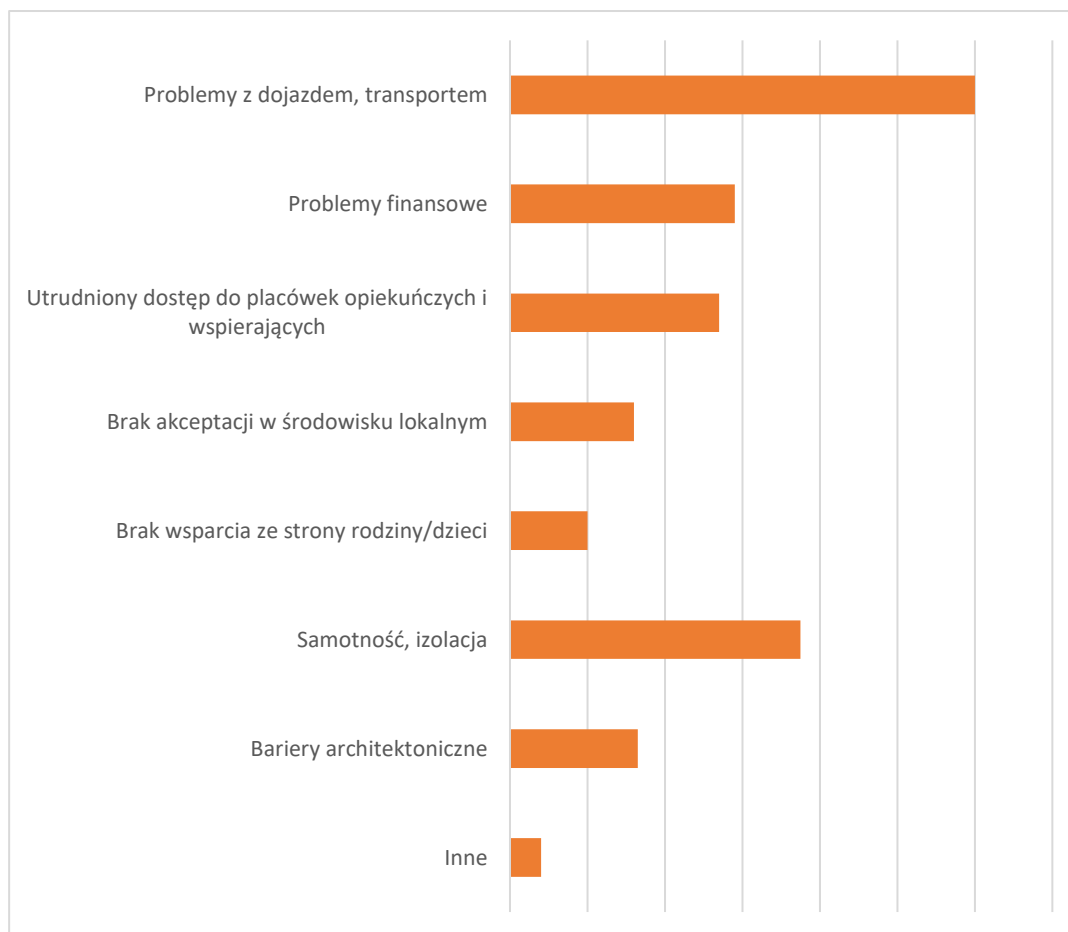

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

1. **Tak (58%):** Większość respondentów wyraziła chęć angażowania się w działania na rzecz innych osób, takie jak wolontariat czy pomoc sąsiedzka. To pokazuje, że istnieje duża grupa osób gotowych do aktywnego wspierania swojej społeczności.
2. **Nie (48,5%):** Znacząca część respondentów nie jest zainteresowana działaniem na rzecz innych osób.
3. **Inne (8,5%):** Niewielka część respondentów wskazała na inne powody, które wpływają na ich decyzję w kwestii angażowania się w działania na rzecz innych osób.

Wykres 22. Z jakimi problemami musi Pani/Pan mierzyć się najczęściej?

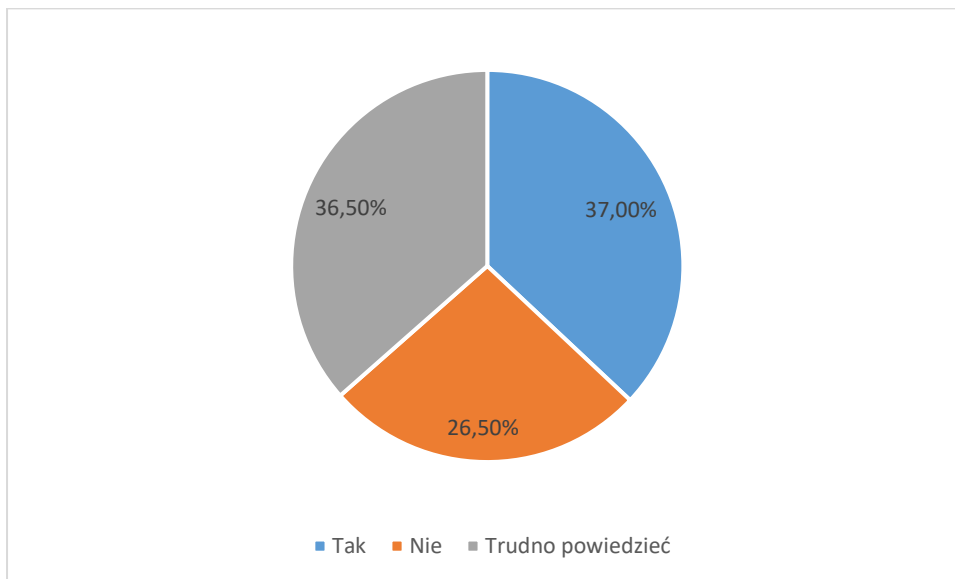

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

1. **Problemy z dojazdem, transportem (60%):** Największym problemem dla seniorów jest utrudniony dostęp do transportu. Brak odpowiednich środków transportu ogranicza ich mobilność i możliwość uczestnictwa w życiu społecznym.
2. **Samotność, izolacja (37,5%):** Znacząca część seniorów zmagają się z samotnością i izolacją społeczną. Brak kontaktów z innymi ludźmi negatywnie wpływa na ich samopoczucie i jakość życia.
3. **Problemy finansowe (29%):** Problemy finansowe są kolejnym istotnym utrudnieniem dla seniorów.
4. **Utrudniony dostęp do placówek opiekuńczych i wspierających (27%):** Seniorzy często napotykają trudności w dostępie do placówek opiekuńczych i wspierających, co ogranicza ich możliwość korzystania z niezbędnej pomocy.
5. **Bariery architektoniczne (16,5%):** Fizyczne bariery, takie jak brak odpowiednich udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, stanowią istotne utrudnienie dla seniorów.
6. **Brak akceptacji w środowisku lokalnym (16%):** Część seniorów doświadcza braku akceptacji w swoim środowisku lokalnym.

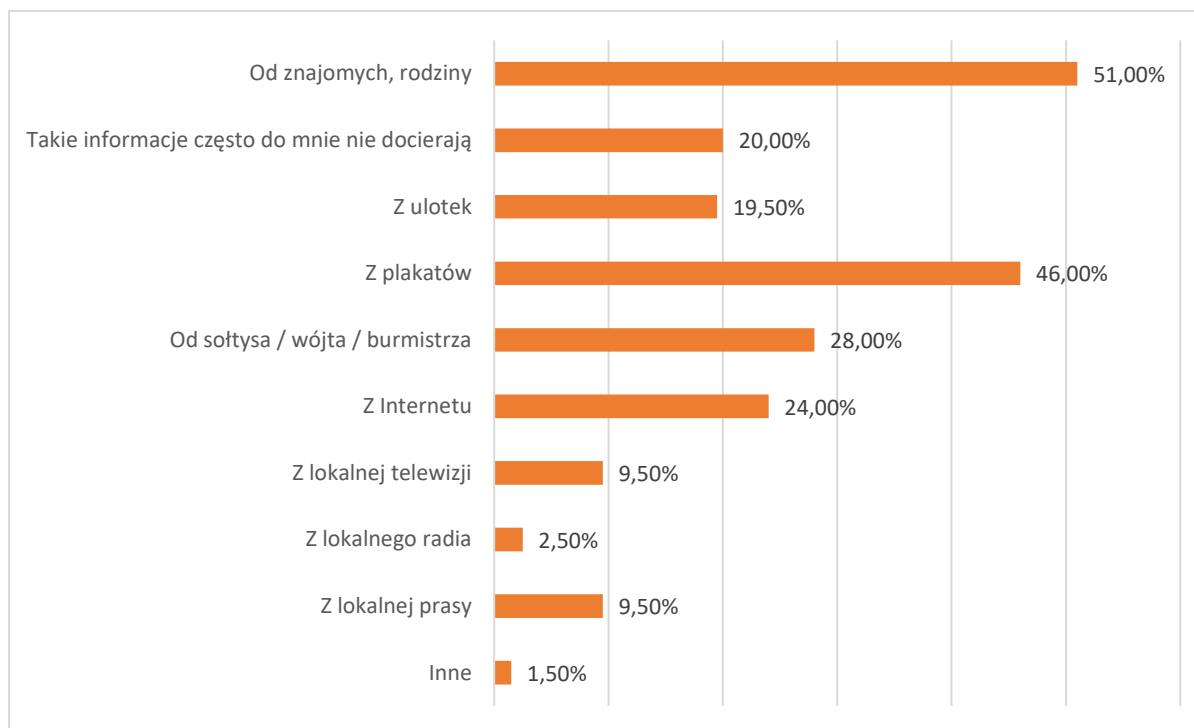
7. **Brak wsparcia ze strony rodziny/dzieci (10%):** Brak wsparcia ze strony najbliższych jest kolejnym problemem, z którym muszą mierzyć się seniorzy.

23. Czy uważa się Pani/Pan za dobrze poinformowaną/ego o tym, co się dzieje w gminie?

1. **Tak (37%):** Ponad jedna trzecia respondentów uważa się za dobrze poinformowanych o tym, co dzieje się w gminie. To pokazuje, że istnieje grupa osób, która regularnie śledzi lokalne wydarzenia i informacje.
2. **Nie (26,5%):** Znacząca część respondentów nie czuje się dobrze poinformowana o wydarzeniach w gminie. Może to wskazywać na potrzebę poprawy komunikacji i dostępu do informacji lokalnych.
3. **Trudno powiedzieć (36,5%):** Spora grupa respondentów nie jest pewna swojego poziomu poinformowania. Może to sugerować, że informacje są dostępne, ale nie zawsze docierają do wszystkich mieszkańców w sposób skuteczny.

Wykres 24. W jaki sposób najczęściej dowiaduje się Pani/Pan o wydarzeniach, które odbywają się w okolicy?

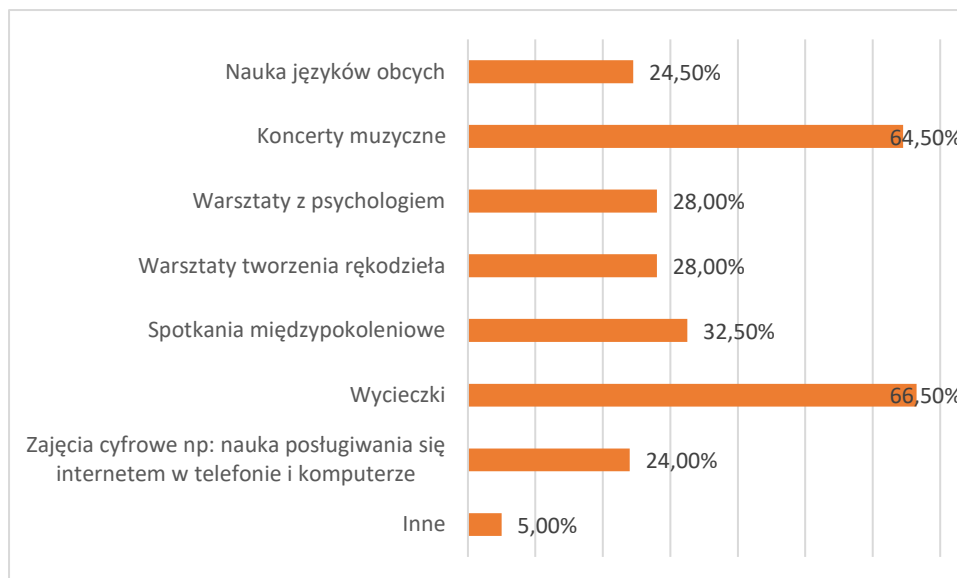

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

- 1. Od znajomych, rodziny (51%):** Najwięcej respondentów dowiaduje się o wydarzeniach od znajomych i rodziny. Bezpośrednie rekomendacje i informacje przekazywane ustnie są najważniejszym źródłem informacji.
- 2. Z plakatów (46%):** Plakaty umieszczane w miejscach publicznych, takich jak tablice ogłoszeń, sklepy czy urzędy, są również popularnym źródłem informacji o wydarzeniach.
- 3. Od sołtysa / wójta / burmistrza (28%):** Znacząca część respondentów otrzymuje informacje bezpośrednio od lokalnych władz.
- 4. Z Internetu (24%):** Internet jest ważnym źródłem informacji dla wielu respondentów.
- 5. Z ulotek (19,5%):** Ulotki również stanowią istotne źródło informacji o wydarzeniach lokalnych.
- 6. Takie informacje często do mnie nie docierają (20%):** Znacząca część respondentów wskazuje, że informacje o wydarzeniach często do nich nie docierają, co może wskazywać na potrzebę poprawy komunikacji.
- 7. Z lokalnej prasy (9,5%):** Lokalna prasa jest również źródłem informacji dla części respondentów, choć mniej popularnym niż inne metody.
- 8. Z lokalnej telewizji (9,5%):** Lokalna telewizja dostarcza informacje o wydarzeniach, choć jest mniej popularna niż inne źródła.
- 9. Z lokalnego radia (2,5%):** Lokalna stacja radiowa jest najmniej popularnym źródłem informacji wśród respondentów.

10. **Inne** (1,5%): Niewielka część respondentów wskazała na inne, nieokreślone źródła informacji.

Wykres 25. Jakimi zajęciami byłaby/byłby Pani/Pan zainteresowana/y i wzięłaby/wziąłby Pani/Pan udział?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

1. **Koncerty muzyczne** (64,5%): Najwięcej respondentów wyraziło zainteresowanie udziałem w koncertach muzycznych. To pokazuje, że muzyka jest ważnym elementem życia kulturalnego seniorów.
2. **Wycieczki** (66,5%): Wycieczki są również bardzo popularne wśród seniorów. Chęć uczestnictwa w wycieczkach wskazuje na ich zainteresowanie aktywnym spędzaniem czasu i poznawaniem nowych miejsc.
3. **Spotkania międzypokoleniowe** (32,5%): Znacząca część seniorów jest zainteresowana spotkaniami międzypokoleniowymi, co podkreśla ich chęć do integracji z młodszymi pokoleniami.
4. **Warsztaty tworzenia rękodzieła** (28%): Seniorzy chętnie uczestniczyliby w warsztatach tworzenia rękodzieła, co wskazuje na ich zainteresowanie kreatywnymi zajęciami.
5. **Warsztaty z psychologiem** (28%): Zainteresowanie warsztatami z psychologiem pokazuje, że seniorzy cenią sobie wsparcie psychologiczne i chcą dbać o swoje zdrowie psychiczne.
6. **Nauka języków obcych** (24,5%): Seniorzy są również zainteresowani nauką języków obcych, co świadczy o ich chęci do nauki i rozwoju osobistego.
7. **Zajęcia cyfrowe** (24%): Nauka posługiwania się internetem w telefonie i komputerze jest ważna dla wielu seniorów, co pokazuje ich zainteresowanie nowymi technologiami.

8. **Inne (5%):** Niewielka część respondentów wskazała na inne, nieokreślone zajęcia, które ich interesują.

26. W odpowiedzi na pytanie "Jakie działania należałoby podjąć bądź usprawnić, aby osobom w wieku senioralnym mieszkającym w regionie żyło się lepiej?", seniorzy wskazali na różnorodne potrzeby i sugestie:

1. Pomoc w codziennych sprawach:

- "Pomoc w sprawach, które stają się coraz trudniejsze."
- "Zwiększyć opiekę i wsparcie dla seniorów."
- "Większe zainteresowanie ze strony opieki lekarskiej i władz miejscowych."
- "Więcej uwagi zwracać na potrzeby seniorów."
- "Zwiększyć zainteresowanie seniorami."
- "Opieka nad seniorami."
- "Więcej współpracy młodzieży z seniorami."
- "Więcej zaangażowania urzędów i więcej empatii ze strony urzędników."

2. Transport i komunikacja:

- "Przywrócić Nyski i usprawnić dojazd do miasta."
- "Poprawić komunikację nysek, więcej ciekawych projektów."
- "Zwiększyć komunikację miejską."
- "Więcej środków transportu - busy."
- "Więcej połączeń komunikacji PKP i PKS."
- "Zwiększyć ilość autobusów lub nysek."
- "Autobusy do Jeleniej Góry i Wałbrzycha."
- "Więcej nysek."
- "Brak transportu."
- "Więcej autobusów."

3. Spotkania i aktywności społeczne:

- "Więcej spotkań dla seniorów."
- "Więcej imprez dla seniorów."
- "Więcej wyjazdów do teatru."
- "Więcej spotkań kulturalnych oraz więcej autobusów."
- "Organizacja spotkań chociaż raz w świetlicy wiejskiej."
- "Lepsza komunikacja, organizacja zajęć w świetlicy wiejskiej."
- "Udostępnić miejsca (kluby), w których seniorzy mogliby spędzać czas."
- "Więcej spotkań dla seniorów."
- "Więcej spotkań dla seniorów."
- "Więcej atrakcji nad zalewem."
- "Zachęcanie seniorów do wychodzenia z domu."
- "Dotarcie do seniorów, którzy zamknęli się w domach."

4. Wsparcie materialne i mieszkaniowe:

- "Większa pomoc żywieniowa i pomoc mieszkaniowa."
- "Pomoc materialna, dojazd do lekarza."
- "Zwiększyć świadczenia emerytalne."

- "Więcej ławek w wiosce, aby seniorzy mogli odpocząć."
  - "Więcej ławek i zieleni poza centrum i zalewem."
  - "Więcej ławek."
- 5. Opieka zdrowotna:**
- "Ułatwić korzystanie z usług lekarskich."
  - "Polepszenie zakresu i poziomu usług medycznych."
  - "Dojazdy do lekarza, lepsza opieka."
  - "Usprawnić dostęp do lekarzy pierwszego kontaktu."
  - "Opieka lekarska, dostęp do specjalistów."
  - "Usprawnić dostęp do lekarzy oraz rozwój obsługi komputera i telefonu."
  - "Więcej opieki lekarskiej."
- 6. Infrastruktura:**
- "Brak chodnika do ośrodka wsi, brak ścieżki rowerowej."
  - "Punkt optyczny na terenie gminy."
  - "Umożliwić korzystanie z zalewu w Kamiennej Górze."
  - "Więcej zieleni."
- 7. Informacja i komunikacja:**
- "Szeroka informacja w lokalnych mediach o wydarzeniach."
  - "Więcej informacji o wydarzeniach."

Podsumowując, seniorzy mają wiele sugestii dotyczących poprawy jakości życia w regionie. Kluczowe obszary to transport, opieka medyczna, wsparcie społeczne oraz infrastruktura. Realizacja tych działań może znacząco poprawić komfort i jakość życia seniorów.

Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy w ramach rządowego programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025. Edycja 2024

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Raport powstał zgodnie z celem projektu „W poszukiwaniu potrzeb” realizowanym przez:

Rodzinna Stacja ul. Główna 38/4, 58-312 Stare Bogaczowice NIP: 8862981738